

UDC 721.054;727

SCOPUS CODE 2216

<https://doi.org/10.36073/1512-0996-2022-1-197-207>

სიმბოლურ-ინფორმაციული „არქიტექტურული კულტურა“ და მისი მნიშვნელობა ტურისტული კლასტერის ჩამოყალიბებაში

ნინო იმნაძე არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და გარემოს დიზაინის დეპარტამენტი,
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, საქართველო, 0160, თბილისი, მ.
კოსტავას 68^ა
E-mail: n.imnadze@gtu.ge

გიორგი ვარდოსანიძე არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და გარემოს დიზაინის დეპარტამენტი,
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, საქართველო, 0160, თბილისი, მ.
კოსტავას 68^ა
E-mail: vardosanidzegiorgi06@gtu.ge

რეცენზენტები:

მ. დავითაია, სტუ-ის არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტის პროფესორი
E-mail: m.davitaia@gtu.ge

თ. ჩიგოგიძე, სტუ-ის არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტის პროფესორი
E-mail: t.chigogidze@gtu.ge

ანოტაცია. ტურიზმის ერთ-ერთი მიმართულება „ღვინის ტურიზმი“, როგორც „ღვინის არქიტექტურა“, XXI საუკუნის დასაწყისში ჩამოყალიბდა და განვითარდა მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც. გაანალიზებულია ღვინისა და არქიტექტურის ურთიერთობა ცნობილი მეღვინეობის მაგალითზე არქიტექტურულ-მხატვრული კუთხით და გააზრებულია მათი მნიშვნელობა ტურისტული კლასტერის ჩამოყალიბების კონტექსტში. ანალიზით გამოვლინდა, რომ არქიტექტურული ინტერპრეტაციით ჩამოყალიბდა უნიკალური ტურისტული ადგილები ქალაქიდან მოშორებით,

სოფლად ან მათ მიმდებარედ, რომელშიც ინტეგრირებულია რადიკალურად განსხვავებული არქიტექტურული მიმდინარეობები, მრავალფეროვანი კონცეფციები, მათ შორის მრავალსახიანი კონტექსტუალიზმი რამდენიმე ასპექტის გათვალისწინებით: სინთეზი, ფსიქოემოცია, სცენარი და ასოციაციები. ამრიგად, შეიქმნა თავისებური სიმბოლურ-ინფორმაციული „ღვინის არქიტექტურული კულტურა“, ღვინის ტურიზმის პოპულარიზაციისთვის.

საკვანძო სიტყვები: კონტექსტი; კონცეფცია; ღვინის არქიტექტურა; ხელოვნებათა სინთეზი.

შესავალი

ტურიზმი ერთ-ერთი განვითარებადი სფეროა მთელ მსოფლიოში. იგი უამრავ მიმართულებას მოიცავს, ამიტომ დიდ ინტერესს იწვევს არა მარტო უცხოელი, არამედ ადგილობრივი ვიზიტორების მხრიდან. თუმცა, ტურიზმის ამუშავება ძალიან რთულია, რადგან უამრავ პრობლემას მოიცავს, რომელთა გადაჭრაში მრავალი ფაქტორია გასათვალისწინებელი. მისი ამუშავებისა და განვითარების ხელშემწყობი ერთ-ერთი ფაქტორია კეთილმოწყობილი ინფრასტრუქტურა და სპეციფიკური არქიტექტურულ-მხატვრული სახის ობიექტები, რადგან ტურისტული მიმართულებების მიმართ ინტერესს ახალი არქიტექტურაც (ყველა მიმართულებით) განაპირობებს.

ქვემოთ განვიხილავთ ტურიზმის ერთ-ერთ მიმართულებას „ღვინის ტურიზმს“. ეს მიმართულება XXI საუკუნის დასაწყისში, როგორც „ღვინის არქიტექტურა“, ჩამოყალიბდა და განვითარდა მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოშიც. კვლევის მიზნიდან გამომდინარე, გავაანალიზებთ ღვინისა და არქიტექტურის ურთიერთობას ცნობილი მეღვინეობის მაგალითზე არქიტექტურულ-მხატვრული კუთხით და გავიაზრებთ მის მნიშვნელობას ტურისტული კლასტერის ჩამოყალიბების კონტექსტში. აღნიშნული საკითხი აქტუალურია.

ძირითადი ნაწილი

ღვინის არქიტექტურა

ისტორიული კონტექსტი. ღვინის ტურიზმის განვითარებით ესპანეთი ერთ-ერთი მოწინავეა. სტატიებში „ღვინის ახალი ტაძრები“ და „ღვინის ტურიზმი ესპანეთში – მეღვინეობის უახლესი არქიტექტურა“ თანამიმდევრულადაა განხილული ის მეღვინეობები, რომლებიც ძირითადად XXI საუკუ-

ნის დასაწყისში განახლდა. თითოეულ მათგანს წარმოშობის ხანგრძლივი ისტორია აქვს. მათი განახლების კონცეფციები და ტურისტულად ამუშავების მექანიზმები ჩამოყალიბდა ერთობლივი ურთიერთობით დამკვეთსა და არქიტექტორს შორის. აღსანიშნავია, რომ უმეტესი მეღვინეობის განახლება-განვითარების პროექტები მსოფლიოში ცნობილმა არქიტექტორებმა შექმნეს.

არქიტექტორი ფრენკ გერი 2006 წელს ესპანეთში აპროექტებს სასტუმროს, სადეგუსტაციო დარბაზს და ღვინის მოსასვენებელს XIX საუკუნის მეღვინეობა „მარკუს დე რისკალისთვის“ (1858 წ.). არქიტექტორმა ჩვეული არაორდინარული ხელწერით შექმნა მხიარული, სადღესასწაულო განწყობის სიმბოლური ნაგებობა და მოარგო იგი სოფლის ფერწერულ, მშვიდ პეიზაჟს. სოფლის განაშენიანებაში ერთგვარი დისონანსის შეტანის მიუხედავად, ავტორი შეეცადა უძველესი მეღვინეობა პირვანდელი სახით დაეტოვებინა. სწორედ არქიტექტორის შემოქმედებითმა პოზიციამ, მისმა კონტრასტულმა დამოკიდებულებამ ისტორიულად ჩამოყალიბებული ადგილის მიმართ, აღნიშნული მეღვინეობა ღვინის ტურიზმის ცნობილ ცენტრად აქცია (სურ. 1).

სურ. 1. მეღვინეობა „მარკუს დე რისკალი“,
არქ. ფრენკ გერი

2006–2011 წლებში არქიტექტორი კრისტინ დე პორტუგალიზმარკი აპროექტებს მეღვინეობა „შატო შევალ ბლანს“ საფრანგეთში (სურ.2). ახალი შენობა ვენახის შუაშია აგებული და XIX საუკუნის შატოს გაგრძელებას ქმნის. თეთრი, ბეტონის სკულპტურული მოცულობა დენადი პლასტიკური ფორმებით, ერთი მხრივ, კონტრასტულად დომინირებს გარემოზე, მეორე მხრივ, ქმნის უჩვეულო

ჰარმონიას მეღვინეობის ტრადიციებსა და თანამედროვეობას შორის. ფორმის ინსპირაციის წყარო ბეტონის კასრებია, რომლებშიც ღვინოს აყენებენ. აქედან გამომდინარე, ნაგებობა სიმბოლურია. მეღვინეობა ერთადერთია მთელ მსოფლიოში, რომელსაც უმაღლესი სტანდარტი მიენიჭა გარემოს მიმართ დამოკიდებულებისთვის.

სურ. 2. მეღვინეობა „შატო შევალ ბლანსი“, არქ. კრისტინ დე პორტუგალიზმარკი

ლანდშაფტური კონტექსტი. ნაგებობა, როგორც გარემოს პეიზაჟის ნაწილი. არქიტექტორ სანტიაგო კალატრავას მიერ დაპროექტებული მეღვინეობა „იოსის სერა“ (2001 წ.) ესპანეთის რიოხის რეგიონში მდებარეობს (სურ.3). იგი მრავალმხრივ საინტერესოა. მეღვინეობის არქიტექტურის კონცეფცია აგებულია ღვინის, არქიტექტურის, ხელოვნებისა და გარემოს ერთ მთლიანობად გააზრებისთვის. არქიტექტურული ფორმა მრავალმხრივ სიმბოლურია, რასაც განაპირობებს გარემო, პეიზაჟი, ღვინის დაყენების ტრადიცია, კავშირი ბერძნულ ღვთაებასთან და კულტურული სივრცე თეატრალური პერფორმანსებისთვის – ფლამენგო.

სურ. 3. მეღვინეობა „იოსის სერა“, არქ. სანტიაგო კალატრავა

გარდა ღვინის მარნებისა, ჩვენთვის საინტერესოა ვისკის ახალი ქარხანა და ვიზიტორთა ცენტრი „მაკალანი“ შოტლანდიის სპეისაიდის რეგიონში

(2018 წ., სურ.4), არქიტექტორი როჯერს სტირკ ჰარბორი და პარტნიორები. სივრცულ-მოცულობითი გადაწყვეტით, ქარხანა ქმნის უჩვეულო ერთობას ლანდშაფტთან, უახლეს ტექნოლოგიებსა და ისტორიულად ვისკის დაყენების ტრადიციებთან. პროექტის კონცეფცია საინტერესოა რამდენიმე ასპექტით: პირველი – ორგანული არქიტექტურა ლანდშაფტის კონტექსტში – ნაგებობის პლასტიკა სტრუქტურის დონეზე ახდენს რელიეფის ინტერპრეტაციას სივრცეში, რომელიც ხის, მიწით დაფარულ გადახურვაში აისახება და გარემოსთან ერთობლიობაში აღიქმება; მეორე – აგებულია მდგრადი არქიტექტურის პრინციპებით; მესამე – შენობის იდეოლოგია, რომელსაც აქვს სიმბოლურ-ინფორმაციული დავითვა – ვისკის თემატიკა და საზოგადოებრივი სივრცე, ადგილი ურთიერთობისთვის; მეოთხე – ტრადიციებთან კავშირი და პატივისცემა ადგილის ისტორიის მიმართ, რაც ვლინდება სიმბოლური ქვის გზა-ბილიკის აღდგენაში, რომელიც აკავშირებს XVIII საუკუნის ნაგებობას ახალ ქარხანასთან. პროექტის მთავარი არქიტექტორი გრემ სტირკი აღნიშნავს: „ჩვენ შევქმენით დრამატული და შთამბეჭდავი სტრუქტურა, რომელიც გამოწვევაა ჩვენი აზროვნებისთვის“.

სურ. 4. ვისკის ახალი ქარხანა და ვიზიტორთა ცენტრი „მაკალანი“, არქ. გრემ სტირკი

ხელოვნებათა სინთეზი. ორი, ერთი შეხედვით, განსხვავებული სფეროს „ღვინისა და ხელოვნების“ კავშირი სიახლე არ არის, ამაზე მოწმობს თავად ღვინის პოპულარობის ისტორია, კლასტერად ჩამოყალიბებას – განსაკუთრებული ნიშნები, რომლებიც შემდგომში განსაზღვრავს ადგილის იდენტობას, მის ერთადერთობას და ორიგინალობას ანუ, ფუნქციური თვალსაზრისით, ღვინის დაგეგმვება, მისი ხარისხისა და თვისებების ამოცნობა პირდაპირ კავშირშია იმ სივრცესთან, სადაც ეს აქტივობა ხორციელდება. ამ თვალსაზრისით, განვიხილავთ ორ მაგალითს: შატო ლა კოსტა და შატო ლა გრასე.

„შატო ლა კოსტა“ საფრანგეთის არქიტექტურული ძეგლია და ღრმა ისტორიული კონტექსტი აქვს, ჩამოყალიბდა XIX საუკუნეში და დღემდე ერთ-ერთ საინტერესო მეღვინეობად ითვლება. მეღვინეობის კონცეფცია აგებულია ღვინის მოყვანის, ვენახის გაშენებისა და საწარმოს კულტურულ-სანახაობრივ სივრცედ გააზრებაზე. მსგავსმა მიდგომამ განსაზღვრა ადგილის იდენტობა და უნიკალურობა. 200 ჰა-ზე გადაჭიმული ვენახი ინტეგრირებულია საპარკო ზონასთან და ერთობლიობაში იქმნება კულტურულ-სამუზეუმო და სანახაობრივი სივრცე. მფლობელ პატრიკ მაკილენის გეგმვებით შეიქმნა შთამბეჭდავი არქიტექტურულ-სახელოვნებო კოლექცია, რომელთა ნაწილი გადმოიტანეს სხვადასხვა ადგილიდან, ხოლო ნაწილი სპეციალურად „ლა კოსტასთვის“ შეიქმნა. ეს პრინციპი დღემდე გრძელდება და შატოს სივრცე ივსება ახალ-ახალი არქიტექტურულ-სახელოვნებო ნიმუშებით. ჩაიდგა ცნობილ არქიტექტორთა მიერ დაპროექტებული პავილიონის ტიპის სხვადასხვა დანიშნულების დროებითი ნაგებობები: მაგალითად, ლონდონის გალერეიდან ჩა-

მოიტანეს „სერპანტინი“, 2008 წელს არქიტექტორ ფრენკ გერის მიერ დაპროექტებული პავილიონი, რომელიც გადააზრებულ იქნა, როგორც „მუსიკალური ოთახი“; ასევე გადმოიტანეს ხელოვნების ნიმუშები: ლუიზა ბურჟუას „ობობა“; ჰიროში სოგომოტოს „მათემატიკური მოდელი“, სადაც ავტორი ისწრაფვის თავისებურად შეხედოს ისეთ აბსტრაქტულ კატეგორიებს, როგორიცაა დრო, სინათლე, სივრცე და მოძრაობა; ალექსანდრე კალდერის „კომპოზიცია“, რომელიც 1976 წ. შეიქმნა, ავლენს მოძრაობას სივრცეში და სხვა.

სურ. 5. ხელოვნების ცენტრი, არქ. ტადაო ანდო

სურ. 6. „საწყობი“, არქ. ჟან ნუველი

შატოსთვის 2008 წელს არქიტექტორი ტადაო ანდო აპროექტებს ხელოვნების ცენტრს და სამლოცველოს (სურ. 5). მასვე ეკუთვნის მთელი ტერიტორიის გენგეგმა, თავად ღვინის დაყენება ხდება ჟან

ნუველის მიერ დაპროექტებულ უნიკალურ, ნახევრად წრიულ ნაგებობაში ე.წ. „საწყობში“ (სურ. 6). ამ სივრცეში განთავსებულია ღვინის დაყენების რეზერვუარები და მიწისქვეშა მარნები. აღნიშნული ნაგებობა ღვინის წარმოების თავისებურებით უნიკალურია და მსოფლიოში სულ სამია.

შატო ლა კოსტას (Château La Coste) ტერიტორიაზე რენცო პიანოს პროექტით (2017 წ.) აშენდა ობიექტი, რომელიც ერთ სივრცეში აერთიანებს საგამოფენო დარბაზს და ღვინის მარანს (სურ.7). არქიტექტორმა საკმაოდ ოსტატურად გამოიყენა რელიეფის შესაძლებლობები და ნაგებობა ფაქტობრივად „ჩააშენა“ მასში, თითქმის 6 მ სიღრმეში. გრძელი დახრილი ბეტონის კედლებით შემოსაზღვრული ბილიკი უზრუნველყოფს მის ვიზუალურ და ფიზიკურ კავშირს გარემოსა და კულტურულ სივრცესთან. საგამოფენო სივრცეს უკავია 160 მ², მის მარჯვენა და მარცხენა მხარეს მოწყობილია ღვინის საცავები, მთავარი ფასადის წინ – ღია აუზი, რომელიც განკუთვნილია სკულპტურული კომპოზიციებისთვის წყალში.

სურ. 7. საგამოფენო და სადეგუსტაციო შენობა, არქ. რენცო პიანო

შატოს სივრცეში კიდევ ერთი არქიტექტორი რიჩარდ როჯერსი არქიტექტურულ ბიურო „როჯერს ტიპი ჰარბორსა და პარტნიორებთან“ ერთად აპროექ-

ტებს სიმარტივის და ელევანტურობის ნიმუშს – რიჩარდ როჯერსის ნახატების გალერეა (სურ. 8), რომელშიც უკიდურესად გამოვლენილია ჰაი-ტექის შესაძლებლობები (2001–2020 წწ.).

სურ. 8. „საგამოფენო დარბაზი“, არქ. რიჩარდ როჯერსი

ამრიგად, შატო ლა კოსტამ თავის სივრცეში მოიცავს ლანდშაფტური არქიტექტურის და ხელოვნების ნიმუშები, რომლებიც გაერთიანდა ღვინის თემატიკის ირგვლივ. თითოეულ შემოქმედს შესაძლებლობა მისცა თავისუფალი შემოქმედებითი ინტერპრეტაციებისთვის შეექმნათ სიმბოლური ნაგებობები.

განხილული მეღვინეობისგან განსხვავებით, სრულიად სხვა კონცეფციაზეა აგებული ისტორიული „შატო ლა გრასე“.

უძველესი მევენახეობა შატო ლა გრასე 1885 წელს დაარსდა, იგი მდებარეობს საფრანგეთის სანტ-ემილიონის რეგიონში. 2014 წელს მოხდა მეღვინეობის მასშტაბური რეკონსტრუქცია, რომლის პროექტის ავტორი არქიტექტორი ჟან ნუველია.

მეღვინეობა ღვინის დაყენების ხელოვნების, არქიტექტურისა და სახვითი ხელოვნების იდეალური სინთეზის მაგალითია. ადგილის ისტორიისა და „ისტორიზმის“ გადააზრებით თანამედროვეობის კონტექსტში, კულტურული ტრადიციების შენარჩუნებით, არქიტექტორმა შექმნა უნიკალური ანსამბლი სხვადასხვა სტილისა და ფუნქციური დანიშნულების ნაგებობებისგან. თუმცა ამ ანსამბლში მნიშვნელოვანია თანამედროვე მასალებით გათამაშებული, მოულოდნელობებით სავსე, ემოციური, მხატვრული აზრის მატარებელი უნიკალური სივრცე. მეღვინეობის მთავარ, წრიული ფორმის ნაგებობის ამრეკლავ ზედაპირზე დაბეჭდილია ნახატები (სურ. 9).

სურ. 9. მეღვინეობა „შატო ლა გრასე“, არქ. ჟან ნუველი

კიდევ ერთი მეღვინეობა, რომელიც დააპროექტა ჟან ნუველმა არის „შატო ლა დომენიკი“ საფრანგეთში (2010–2014 წწ.). მეღვინეობა უძველესია, საჭიროებდა გაფართოებას და ტურისტებისთვის მიმზიდველ ადგილად გადაქცევას (სურ.10). ვენახების შუაში აგებული უძველესი შატო საინტერესო არქიტექტურით გამოირჩევა და განსაკუთრებით მიმზიდველია მნახველებისთვის. ახალი მოცულობა

მკაფიოდ გამოიყოფა როგორც ძველი სტრუქტურიდან, ისე მთელი ვენახის პეიზაჟიდან. ფასადის მოსაპირკეთებელ მასალად გამოყენებულია ამრეკლავი ზედაპირის მქონე ფოლადის ოდნავ დახრილი წითელი ფერის (გამოყენებულია ექვსი ტონალობის წითელი) პანელი, რომელიც სიმბოლურად წითელი ღვინის მრავალტონალობას გადმოსცემს.

სურ.10. „შატო ლა დომენიკი“, არქ. ჟან ნუველი

ჩვენ მიერ განხილულ უცხოურ მაგალითებში აქცენტი გაკეთებულია არქიტექტურული ფორმის სიმბოლურობასა და მის ვიზუალურ აღქმაზე, შეიძლება ითქვას არქიტექტურულ ეფექტსა და უშუალოდ ღვინოსთან დაკავშირებულ აქტივობაზე. ასევე ვლინდება ორი, ერთმანეთისგან რადიკალურად განსხვავებული და ამავდროულად ერთიმეორეზე დამოკიდებული მიდგომა: პირველადი ეფექტი არქიტექტურის სახით და მეორე – ფუნქციური. ეს დამოკიდებულება საქართველოში რადიკალურად განსხვავდება.

საქართველოსთვის ღვინის თემა ახალი არ არის და აქტიურად ვითარდება. დღეს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაჩნდა არაერთი ახალი არ-

ქიტექტურული აქცენტი უამრავი თამამი იდეით. ქართველმა არქიტექტორებმა შეძლეს შეენარჩუნებინათ მეღვინეობის ავთენტიკურობა და მიაწიქეს თანამედროვე სახე, ფუნქცია და ბუნებასთან ინტეგრირების პრინციპი, ესთეტიკა და არქიტექტურული ფორმის ახალი სამეტყველო ენა. ამ თვალსაზრისით, საინტერესოა შატო „მუხრანი“, შატო „ბუერა“, მეღვინეობა „ასკანელი“ ყვარელში. მათგან განსხვავებით შატო „ზეგანი“, შატო „მერე“, „მუხმანის“ მარანი, მრავალფუნქციური კომპლექსი სოფელ მარტყოფში, გურამიშვილის მარანი საგურამოში ავითარებს ეთნოგრაფიულ მიმართულებას არქიტექტურაში, უმეტეს შემთხვევაში კომუნიკაბელური, კომფორტული, ში-

ნაურული, თეატრალური როგორც არქიტექტურული ფორმებით, ისე პირდაპირი მნიშვნელობით. აქ მნიშვნელოვანია მოქმედება (ადამიანი) და არა არქიტექტურული ფორმა, როგორც ასეთი. არანაკლებ საინტერესოა თანამედროვე მეღვინეობის არქიტექტურის კონცეპტუალური ძიება, აუცილებელი კავშირით ღვინის კულტურასთან, რომლებსაც ვხვდებით ქართველი არქიტექტორების პროექტებში. მაგალითად, არქიტექტორები ქობულიები და პარტნიორები – მეღვინეობა ყვარელში, არქიტექტურული ლაბორატორია 3 – მეღვინეობა ვაჩნაძიანი და „წინანდალი“, შატო „შილდა“ – არქიტექტურული ბიურო „იქს არქიტექტს“.

დასკვნა

ამრიგად, არქიტექტურაში ფორმულირებულია ახალი თემა „ღვინის არქიტექტურა“, რომელიც პირდაპირ კავშირშია ღვინის წარმოებასთან, მის პოპულარიზაციასთან, რაც, თავის მხრივ, ხელს უწყობს ღვინის ტურიზმის განვითარებას.

არქიტექტურული ინტერპრეტაციით ჩამოყალიბდა უნიკალური ტურისტული ადგილები ქალაქიდან მოშორებით, სოფლად ან მათ მიმდებარედ, რომელშიც ინტეგრირებულია რადიკალურად განსხვავებული არქიტექტურული მიმდინარეობები, მრავალფეროვანი კონცეფციები, მათ შორის მრავალსახიანი კონტექსტუალიზმი რამდენიმე ასპექტის გათვალისწინებით: სინთეზი, ფსიქოემოცია, სცენარი და ასოციაციები.

განხილული ნაგებობების ბუნება, სივრცულ-მოცულობითი სტრუქტურა, მხატვრული სახე, ფუნქ-

ციური მრავალთემიანობა ავითარებს რეკრეაციულ მიმართულებას, რომლის იდეოლოგია დაფუძნებულია ისეთ აქტივობებზე, როგორიცაა: შემეცნება, შესწავლა, დასვენება. შემეცნებითი აქტივობების გაძლიერების მიზნით მარნების სტრუქტურაში ჩაშენებულია საგამოფენო სივრცეები.

ადგილის ისტორიის და ღვინის დაყენების რთული ტექნოლოგიური პროცესების შენარჩუნებით, მათი გადაზრებით თანამედროვე არქიტექტორები აყალიბებენ ადგილის სპეციფიკურ კულტურას, მეღვინეობისთვის დამახასიათებელი ნიშნებისა და გარემოს გამოყენებით. გარდა ამისა, ამ არქიტექტურას აქვს ვიზუალურ-ინფორმაციული ეფექტი, რომელიც ფსიქოემოციურ ზეგავლენას ახდენს ადამიანზე და მის მიმართ ინტერესს ზრდის.

გამოვლინდა, რომ თითოეული არქიტექტორის მიერ შექმნილ არქიტექტურაში ავლენს უპირატეს დამოკიდებულებას ღვინის კულტურის მიმართ მრავალგვარი არქიტექტურული ინტერპრეტაციით. ამ დამოკიდებულებით იქმნება უნიკალური ნაგებობები ინდივიდუალური ხელწერით, მრავალთემიანი გაჯერებული სიმბოლოებით, ასოციაციური დამოკიდებულებით არქიტექტურული ფორმის, გარემოსა და ტექნოლოგიების მიმართ. ამ ნაგებობებით დასტურდება მოსაზრება, რომ „არქიტექტურა და ღვინო საუკეთესო წყვილია, რომელმაც ერთგვარი თავისუფლება მოუტანა არქიტექტორებს შემოქმედებითი ძიების პროცესში.

ამრიგად, შეიქმნა თავისებური სიმბოლურ-ინფორმაციული „ღვინის არქიტექტურული კულტურა“, ღვინის ტურიზმის პოპულარიზაციისთვის.

ლიტერატურა

1. Stevens, T. (2017). Build and they will come.
<https://www.cladglobal.com/architecture-design-features?codeid=31276&ref=n>
2. *8 vineyards in Spain that are a breathtaking sight*. (2021, April 6). Discover the New Peñín.
<https://guiapenin.wine/en/wine-tourism-safe-investment-for-post-covid-era>
3. Hebert, H. (2019). *The New Architecture of Wine: 25 Spectacular California Wineries Hardcover*.
4. Richards Mw, P. (2020, October 3). *Design of the times: Best Bordeaux winery architecture*. Decanter.
<https://www.decanter.com/wine-travel/design-of-the-times-best-bordeaux-winery-architecture-445075/>
5. <https://lagracedieudesprieurs.com/wp-content/uploads/pdf/projet-architectural-la-grace-dieu-des-Prieurs.pdf>
6. <https://www.rougerie-tangram.com/>
7. RadiDomaPRO. (2018). *Parametric distillery: how the new Macallan plant was built*. #RadiDomaPRO. Radi Doma.
8. <https://www.radiomapro.ru/ryedktzij/arkhitektura/design/parametritcheskaia-viskikurnia--kak-stroili-novyj--64026.php>
9. *In good spirits*. (n.d.). Architecture Now. <https://architecturenow.co.nz/articles/in-good-spirits/>
10. Heilmeyer, F. (2020). *From Napa Valley through to Northern Italy: vineyards fit for the 21st century*.
11. *Architecture and wine*. (n.d.). Stylepark. <https://www.stylepark.com/en/news/architecture-wine-winery-21-century>

UDC 721.054;727

SCOPUS CODE 2216

<https://doi.org/10.36073/1512-0996-2022-1-197-207>

Symbolic-informational "Architectural Culture" and Its Importance in the Formation of a Tourist Cluster

Nino Imnadze Department of Architecture, Urban Planning and Environmental Design, Georgian Technical University, Georgia, 0160, Tbilisi, 68^a, M. Kostava str.
E-mail: n.imnadze@gtu.ge

Giorgi Vardosanidze Department of Architecture, Urbanism and Environmental Design, Georgian Technical University, Georgia, 0160, Tbilisi, 68^a, M. Kostava str.
E-mail: vardosanidzegiorgi06@gtu.ge

Reviewers:

M. Davitaia, Professor, Faculty of Architecture, Urban Planning and Design, GTU
E-mail: m.davitaia@gtu.ge

T. Chigogidze, Professor, Faculty of Architecture, Urban Planning and Design, GTU
E-mail: t.chigogidze@gtu.ge

Abstract. One of the directions of tourism – Wine Tourism – was established at the beginning of the XXI century as a wine architecture and developed in many countries around the world, including Georgia. The relationship between wine and architecture on the example of famous wineries from an architectural-artistic point of view and understands their importance in the context of the formation of a tourist cluster is analyzed. The analysis revealed that architectural interpretations have created unique tourist sites far from the city, in the countryside or in the vicinity, which integrates radically different architectural currents, diverse concepts, including multifaceted contextualism with several aspects in mind: synthesis, psycho-emotion, script, and associations. Thus, a peculiar symbolic-informative architectural culture of wine was created to popularize wine tourism.

Keywords: artistic synthesis; concept; context; wine architecture.

UDC 721.054;727

SCOPUS CODE 2216

<https://doi.org/10.36073/1512-0996-2022-1-197-207>

Символично-информационная «архитектурная культура» и ее значение в формировании туристического кластера

Нино Имнадзе Департамент архитектуры, урбанистики и экологического дизайна, Грузинский технический университет, Грузия, 0160, Тбилиси, ул. М. Костава, 68^ა
E-mail: n.imnadze@gtu.ge

Георгий Вардოსანიძე Департамент архитектуры, урбанистики и экологического дизайна, Грузинский технический университет, Грузия, 0160, Тбилиси, ул. М. Костава, 68^ა
E-mail: vardosanidzegiorgi06@gtu.ge

Рецензенты:

М. Давитая, профессор факультета архитектуры, урбанистики и дизайна ГТУ
E-mail: m.davitaia@gtu.ge

Т. Чигогидзе, профессор факультета архитектуры, урбанистики и дизайна ГТУ
E-mail: t.chigogidze@gtu.ge

Аннотация. Одно из направлений туризма – «Винный туризм» – зародилось в начале XXI века как «винная архитектура» и получило развитие во многих странах мира, в том числе и в Грузии. Проанализирована взаимосвязь вина и архитектуры на примере известных виноделен с архитектурно-художественной точки зрения и осмысливается их значение в контексте формирования туристского кластера. Анализ показал, что уникальные туристические объекты созданы архитектурными интерпретациями вдали от города, в сельской местности или в окрестностях, который объединяет радикально разные архитектурные течения, разнообразные концепции, в том числе многогранный контекст с учетом нескольких аспектов: синтез, психоэмоция, сценарий и ассоциации. Таким образом, для популяризации винного туризма была создана своеобразная символично-информационная винная архитектурная культура.

Ключевые слова: винная архитектура; контекст; концепция; художественный синтез.

განხილვის თარიღი 21.01.2021

შემოსვლის თარიღი 27.01.2022

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 25.03.2022